

Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi yleistukilain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta / PT

VD/91/03.00.00/2026

PT/SL/STV/JR

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt 5.1.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllään VN/7747/2024 Vantaan kaupungilta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi yleistukilain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta.

Lakiesityksen keskeinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan, että työttömyyden perusteella maksettava yleistuki maksettaisiin kotoutumistukena sellaiselle työttömälle työnhakijalle, joka ei täytä työttömyysturvalain mukaista työssäoloehdotusta ja, joka on asunut Suomessa alle kolme vuotta edeltäneen kymmenen vuoden aikana ja on taloudellisen tuen tarpeessa. Kotoutumistukena maksettava yleistuki olisi 33,64 euroa päivässä (vuoden 2026 tasossa).

Vaativuudesta työssäoloehdon täyttämistä tai kolmen vuoden asumista Suomessa ei sovellettaisi, jos henkilön äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame, tai jos henkilö on osoittanut kotoutumisen edistämistä annetun lain mukaisen suomen tai ruotsin kielen taitotasoa vastaavan kielitaidon vähintään kahdella kielen osa-alueella. Vaativuudesta ei myöskään sovellettaisi henkilöön, joka ei voi osoittaa kielitaitoaan vammaisuuden tai muun vastaavan syyn takia. Kotoutumistukena maksettavaa yleistukea sovellettaisiin vain tilanteissa, joissa henkilö muuttaisi Suomeen ehdotetun lain tultua voimaan.

Kotoutumisen edistämistä annetussa laissa säädettäisiin, että työvoimaviranomainen olisi vastuussa työllistymistä tukevan taikka suomen tai ruotsin kielitaitoa edistävän palvelun järjestämisestä kohtuullisessa ajassa. Palvelu olisi järjestettävä viimeistään työnhaun käynnistämistä seuraavien kuuden kuukauden aikana.

Yleisistä kielitutkinnoista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa mahdollistettaisiin suomen tai ruotsin kielen keskitason tutkinnon tai sen osakokeen maksuttomuus niille henkilöille, jotka eivät osallistuisi kotoutumiskoulutukseen omista valmiuksistaan, taidoistaan tai tarpeistaan johtuen. Lisäksi yleistukilakia muutettaisiin siten, että tilapäisen suojelun perusteella myönnettyllä oleskeluluvalla maassa oleva työtön työnhakija voisi olla oikeutettu yleistukeen tai kotoutumistukena maksettavaan yleistukeen, vaikka hän ei olisi täyttänyt työttömyysturvalain mukaista työssäoloehdotusta.

Tausta

Esitys liittyy pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman tavoitteeseen siitä, että toimeentulotuki ja työmarkkinatuki korvataan maahanmuuttajien osalta kotoutumistuelle, johon sisällytetään kannustin ja velvoite kotoutumiseen. Lisäksi esityksellä toteutetaan hallitusohjelman kirjaus, jonka mukaan työmarkkinatuen nettotaso saatetaan vastaamaan perustoimeentulotuen perusosan tasoa, ja riittävä ja todennettu kotimaisen kielen osaaminen nostaa työmarkkinatuen nykyiselle tasolle.

Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on vahvistaa työn merkitystä Suomeen kotoutumisen avaintekijänä. Esityksen tavoitteena on porrastaa työttömyyden ajalta maksettavan etuuden suuruus Suomessa työskentelemisen tai asumisen keston mukaan sekä luoda etuusjärjestelmään kannustin oppia kotimaista kieltä. Tavoitteena

na on vahvistaa hiljattain Suomeen muuttaneen omaa vastuuta ja omistajuutta tuloksellisesta kielen oppimisesta ja työmarkkinoille pääsystä. Riittävä kielitaito ja työmarkkinaosallisuus ovat keskeisiä edellytyksiä Suomeen muuttavien henkilöiden yhteiskuntaan integroitumiselle. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa sitä, että Suomeen muuttaneet henkilöt pääsevät kotoutumisen alkuvaiheessa tarpeitaan vastaavaan, työllistymistä tukevaan taikka suomen tai ruotsin kielitaitoa edistävään palveluun kohtuullisessa ajassa

Ohje lausunnon antamiseen

Lausunto pyydetään toimittamaan **viimeistään 16.2.2026 klo 16:15 mennessä**.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Tarvittaessa lausunnon voi toimittaa sähköisesti osoitteeseen: kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen: Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO. Saatteessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/7747/2024 ja STM074:00/2024.

Vantaan kaupungin lausunnon valmistelu

Luonnos Vantaan kaupungin lausunnoksi on valmisteltu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella, kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikössä. Koska esityksellä on laajempaa kaupunkitasoista merkitystä, on kaupunkikulttuurin toimialalle annettu mahdollisuus osallistua lausunnon valmisteluun.

Toimivalta

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 9.2.2026

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa sosiaali- ja terveysministeriölle liitteenä oleva lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi yleistukilain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi, puh: 040 356 2613